

[Geert-Jørgensen.]

sank de dybere og dybere, indtil de til sidst tabte baade Arbejdsvillie og Arbejdsevne, men Aarsagen hertil var oprindelig Arbejdsløshed.

Arbejdsløsheden virker som en ganske forfærdelig Svøbe, i Særdeleshed for de mange unge Mennesker. Ungdommen staar med begge Hænder raske og sunde og friske, men de kan ikke finde Anvendelse for deres Kræfter. Mange gaar paa Landevejene, og saa er de færdige for dette Liv. Familiefædrene gaar i Almindelighed ikke ud paa Landevejene, de bliver hos deres Familie, men naar saa Arbejdsløsheden indtræder og Hjælpen hører op, har de til sidst ikke andet at gøre end at gaa til det offentlige Fattigvæsen, og det er vel nok det tungeste Skridt, en hæderlig Familiefader overhovedet kan gaa, for saa indtræder nemlig alt det, vi kalder Fattighjælps Virkninger, og disse Fattighjælps Virkninger er jo i allerhøjeste Grad haarde.

Man taber alle sine borgerlige Rettigheder, man taber Valgret og Valgbarhed til alle offentlige Bestillinger, man taber Raadighedsretten over sit eget Bo, sine fattige Ejendele, man kan ikke gifte sig, man kan hjemsendes til sin Forsørgelseskommune, Forsørgelseskommunen kan kræve een hjemsendt, og naar Familier hjemsendes til deres Forsørgelseskommune, har denne i Almindelighed ikke en ordentlig Bolig at byde dem. Enker kan ikke faa Hjælp efter Enkebørnsloven; man kan ikke blive Statshusmand, man er i det hele taget skudt ud, man har tabt sin borgerlige Ære og er sat udenfor.

Det er haarde Vilkaar, og man forstaar, at hæderlige Mennesker, hvad enten det er Arbejdere eller Folk af andre Stænder, som kommer ud i denne Situation, kæmper længe, før de melder sig til det offentlige Fattigvæsen. Jeg har i min egen Bekendtskabskreds adskillige Gange mødt Familier, der har sultet længe, før de meldte sig til det offentlige Fattigvæsen — Børnene blev underernæret —, for dette er det tungeste Skridt, man kan gøre. Og har man først meldt sig til Fattigvæsenet, saa ødelægges Selvhjælpstrangen — det kender jeg mange Eksempler paa —, Æresfølelsen har faaet et Knæk, man føler sig som ringere Mennesker og ved godt, at man af alle andre Mennesker regnes for ringere.

Det ærede Medlem Hr. Bjerring har Ret i, hvad han sagde før, at under saadanne Forhold taber Mennesker deres Selv-

hjælpstrang og Selvhjælpsevne, og saa er de blevet ringere Mennesker. Og dette forplanter sig ofte til den kommende Slægt, til Børnene, der lettere kommer ind under Fattigvæsenet, naar Far og Mor har været der. Ifølge statistiske Opgivelser er der 28 000 Børn her i Danmark, som er inde under offentlig Fattigforsorg.

Det ærede Medlem Hr. Bjerring nævnte nogle Tal, som ikke rigtigt stemmer med mine, for de Tal, jeg har, viser, at der i 1926 fandtes 41 996^{og} i 1929 63 133 Mennesker under offentlig Fattigforsorg her i Landet. Disse Tal stemmer ikke ganske med det ærede Medlem Hr. Bjerrings; hvilke der er de rigtige, maa vi se at undersøge begge to. Men for 1930—31 opgiver det statistiske Tabelværk de fattigforsørgedes Tal til 42 820 — det vil altsaa sige Tallet paa de Mennesker, der er under offentlig Fattigforsorg med Fattighjælps Virkninger. Jeg har glædet mig over denne Nedgang, og jeg tænker mig, at Aarsagen til den til Dels er den, at der er truffet yderligere Foranstaltninger for at hjælpe Mennesker til at holde sig fri af det offentlige Fattigvæsen. I hvert Fald synes jeg, det er et glædeligt Tegn. Men selv om nu dette Tal er rigtigt, saa er et Tal af 42 820 Personer under offentlig Fattigforsorg endda alt for stort, og det var sandelig godt, om Tallet kunde bringes yderligere ned. Helt forsvinder jo de Personer, der faar Understøttelse med Fattighjælps Virkninger, ikke, og, som sagt, vi har jo ogsaa arbejdsu villige Mennesker og Mennesker, der er blevet fattige paa Grund af Drikfældighed, og som selv er Skyld i deres Fattigdom. Det er dog sikkert ikke Meningen, at ogsaa de skal omfattes af denne Lov, men alle de hæderlige Mennesker, dem stemmer vi for, at de skal fritages for at have Fattighjælp med Fattighjælps Virkninger, saa at de kan genvinde deres Selvagtelse og Selvhjælpstrang og igen, naar bedre Tider kommer, blive i Stand til at ernære sig selv ved eget Arbejde.

Dette Lovforslag er i god Harmoni med det Lovforslag, vi behandlede i Gaar, om Ændringer i Lovgivningen om kommunale Valg, der gik ud paa, at Kommunalbestyrelserne i Tiden til 31. Marts 1933 er berettigede til at indrømme kriseramte Skatteydere Henstand med forfaldne personlige Kommuneskatter, uden at dette faar Indflydelse paa de nævnte Skatteyderes kommunale Valgret. Det er jo ogsaa et Forsøg paa ikke at unddrage Mennesker borgerlige Rettigheder, i dette Tilfælde Valgretten, fordi de er kriseramte; man vil forhindre